

دارای درجه علمی-پژوهشی

جمع‌عده مهارت دوین حمیس ملی

زبان‌شناسی سلرهای

به کوشش: آزاده میرزاچی

به کوشش
آزاده میرزائی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

همایش ملی زبان‌شناسی پیکره‌ای (دومین: ۱۳۹۵: تهران)
مجموعه مقالات دومین همایش ملی زبان‌شناسی پیکره‌ای / به کوشش: آزاده میرزاوی؛
ابوالگازار کننده: انجمن زبان‌شناسی ایران.

تهران: نشر نویسه پارسی، ۱۳۹۵.
ص: ۳۱۴
ص: مصور، جداول، نمودار.
۹۷۸-۶۰۰-۰۷۰۳۰-۳۴-۹

سرشناسه
عنوان و نام پندیدآور
مُّضَخَّماتِ نَثْر
مُّضَخَّماتِ ظَاهِرِي
شَابِك
وَضِعِيتُ قِفْرَسْ نَوْسِي
فِيَا
مُوضَع
مُوضَع
مُوضَع
مُوضَع
مُوضَع
شَانَسِ افْرَودَه
شَانَسِ افْرَودَه
رَدَه بَنْدَه كِنْكَرَه
رَدَه بَنْدَه دِبُونَي
شَعارِه كِتابَشَناسِي مَلِي

زبان‌شناسی پیکره‌ای -- کنکره‌ها
Corpus (Linguistics) -- Congresses
زبان‌شناسی -- ایران -- کنکره‌ها
Linguistics -- Iran -- Congresses

میرزاوی، آزاده، ۱۳۵۸، - .
انجمن زبان‌شناسی ایران.

۱۳۹۵/۲۵۸/۲۱۲

۴۱۰/۱۸۸

۴۴۴۷۴۵۵

زبان‌شناسی پیکره‌ای

مجموعه مقالات دومین همایش ملی زبان‌شناسی پیکره‌ای

ویراستار چکیده‌های انگلیسی: دکتر معصومه استاجی

طراح جلد، گرافیک، صفحه‌آرایی و ناظرفی چاپ: محمد محراجی

www.mehraabi.com / 091251693545

ناشر: نشر نویسه پارسی

دفتر انتشارات: ۰۲۱-۷۷۰۵۳۴۶-۰۷۱

فروشگاه: ۰۲۱-۶۶۹۵۷۱۳۲

سامانه پیام کوتاه: ۰۹۰۰-۴۰۵۴۰۵۱۴۲

www.neveeseh.com

وبگاه:

نوبت چاپ: اول: ۱۳۹۵

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

شاپک: ۰۹۷۸-۶۰۰-۷۰۳۰-۳۴-۹

چاپ و صحافی: روز

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

کلیه حقوق محفوظ و منتفع به «نشر نویسه پارسی» است.

تکمیر و انتشار این اثر با قسمتی از آن به هر شیوه، بدون مجوز قبلي و کتبی
منوع و مورد بیکثیر قانونی قرار خواهد گرفت.

دارای درجه علمی - پژوهشی نمایه شده در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

دارای درجه علمی - پژوهشی، بر اساس بند اماده ۳ آینین نامه نحوه برگزاری و ساماندهی
همایش‌های علمی ابلاغیه شماره ۰۳/۰۸۸۲۳/۹/۱۱ موزع ۱۳۹۳/۹/۱۱ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مجموعه مقالات دومین همایش ملی زبان‌شناسی پیکره‌ای

برگزارکنندہ

انجمن زبان‌شناسی ایران

با همکاری

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)
نشر نویسه پارسی

سازمان همایش

دکتر آزاده میرزائی دبیر علمی
فرامرز مژد کانلو دبیر اجرایی

کمیته علمی

دکتر محمود بی‌جن خان عضو هیأت علمی دانشگاه تهران	دکتر محمد بحرانی عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی شریف	دکتر پروانه خسروی‌زاده عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی شریف	دکتر ویدا شقاقی عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر مصطفی عاصی عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی	دکتر مسعود قیومی عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی	دکتر شهرام مدرس خیابانی عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج	دکتر آزاده میرزائی عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی
--	---	---	--	---	--	--	---

هیئت داوران

دکتر آزیتا افراشی عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دکتر محمد بحرانی عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی شریف
دکتر فاطمه بهرامی عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی
دکتر پروانه خسروی زاده عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی شریف
دکتر ویدا شقاقی عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر شهرام مدرس خیابانی عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج
دکتر آزاده میرزائی عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

کمیته اجرایی

زهراء ابراهیم‌بانکی، ریحانه منظوری، محمدحسن ترابی، سلیمه زمانی،
سهیلا ایزدی، مریم محمدی

فهرست مطالعه

- ۹ پیشگفتار
- ۱۱ بررسی لیست کلمات عمومی جدید (انجی اسال) در پیکره طراحی شده برای کتاب‌های پر اسپکت: (کتاب‌های آموزش زبان انگلیسی پایه متوسطه اول در ایران)
- ۲۵ مجید الهی شیروان - پیمان نصرآبادی - رضا پرهیزگار پیکره موجودیت‌های نامدار کارانس، تلاشی برای توسعه‌ی نیمه خودکار پیکره زبان
- ۴۱ محمد حسن بشری موحد - سید مرتضی خالقی - بهروز مینایی بیدگلی پیکره گفتار محاوره‌ای زبان فارسی امروز محمود بی جن خان
- ۵۱ آماده‌سازی دادگان گفتار محاوره‌ای فارسی جهت مدل‌سازی ناشیوایی‌ها در بازشناسی گفتار محاوره‌ای محمد حسن آبادی - محمد بحرانی - حسین صامتی
- ۶۹ تحلیل مدارهای هویت در سند استراتژی امنیت ملی ۲۰۱۵ بریتانیا
- ۹۳ امیر رضائی‌پناه - سمیه شوکتی مقرب پیکره زبان آموز: مبانی، روش‌شناسی، الگوی طراحی و تولید سعید صفری
- ۱۲۵ بررسی اصطلاحات مرکب در پیکره وابستگی زبان فارسی مریم فعال همدانچی - سعیده قدردوست نخچی
- ۱۴۷ بررسی ساختواری قید: پژوهشی پیکره‌بنیاد سعیده قدردوست نخچی - ندا پورمرتضی خامنه - پریناز دادرس - سلیمه زمانی

- ۱۶۷ تهیه خودکار زیرپیکره از پیکره زبانی مسعود قیومی
- ۱۸۵ جایگاه بندهای قیدی تصدیقی در زبان فارسی پریسا کیانی
- ۲۱۳ پیکره تیتر خبرگزاری‌های فارسی‌زبان آزاده میرزائی - پنگاه صفری
- ۲۲۵ مفهوم‌سازی استعاری «نفترت» در زبان فارسی: رویکردی پیکره‌ای-شناختی امیرسعید مولودی - غلامحسین کریمی‌دوستان - محمود بی‌جن‌خان
- ۲۵۳ نخستین پیکره جامع زبان فارسی: از آغاز تا امروز مصطفی عاصی
- ۲۶۵ گامی به سوی پیکره‌های در سطح گفتمان زبان فارسی آزاده میرزائی
- ۲۶۷ The Roadmap of Iranian Corpus of Academic Written English (ICAWE)
Ali Beikian- Akbar Hessabi- Mehran Borzoufard
- ۲۹۷ چکیده انگلیسی مقالات

دومین همایش ملی زبان‌شناسی پیکره‌ای در ۲۰ آبان ۱۳۹۵ در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به همت انجمن زبان‌شناسی ایران و با همکاری نشر نویسه پارسی و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام برگزار شد. برای این همایش ۱۸ مقاله از دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی مختلف به دبیرخانه همایش ارسال شد که تقریباً تمامی محورهای همایش را پوشش می‌دادند. پس از داوری ۱۵ مقاله برای ارائه سخنرانی و پوستر برگزیده شدند. زبان‌شناسی پیکره‌ای حوزه نوپایی است که با ورود رایانه و اینترنت با شتاب مسیر پیشرفت را طی می‌کند. سازوکارهای مطمئن و کارا سبب شده است تا این حوزه به سرعت جای خود را در میان حوزه‌های دیگر زبان‌شناسی باز کند. امروزه استفاده از پیکره‌های زبانی نقش مهمی در تحقیقات زبان‌شناسی و دیگر حوزه‌های پژوهشی دارد که با زبان سروکار دارند. همین سبب شده است تا از یک سو تهیه انواع پیکره‌ها از اقبال زیادی برخوردار باشند و از سوی دیگر استخراج اطلاعات از آنها با دو منظور پژوهش‌های زبان‌شناختی و پردازش زبان طبیعی توسط ماشین، علاقمندان زیادی را به خود جلب کند.

پس از برگزاری موفق نخستین همایش ملی زبان‌شناسی پیکره‌ای و ایجاد فرصتی مناسب برای هماندیشی متخصصان و علاقمندان این حوزه، اکنون در دومین همایش ملی زبان‌شناسی پیکره‌ای شاهد ارائه مقاله‌های ارزشمندی هستیم که به صورت تخصصی ابعاد مختلف این حوزه را واکاوی می‌کنند و همپای دانش روز جهان با رویکردی داده محور به موضوع زبان فارسی می‌پردازند. نگاهی گذرا به مجموعه مقالات دو همایش زبان‌شناسی پیکره‌ای و توجه به سطح مقالات ارائه شده و تنوع آنها نشان می‌دهد که زبان‌شناسی پیکره‌ای در ایران در همه ابعاد و حوزه‌هایش به صورت شایسته‌ای در حال گسترش است.

مقالات این دوره از همایش پوشش مناسبی است از محورهای همایش که موضوعات زیر را دربرمی‌گیرد: مطالعات زبان‌شناسی پیکره-بنیاد، استفاده از پیکره‌ها در تحلیل گفتمان، کاربرد پیکره‌ها در آموزش زبان، پردازش زبان طبیعی بر اساس هوشمندسازی ماشین، ساخت پیکره‌های برچسب‌خورده در سطح گفتمان، تولید دادگان گفتاری، پیکره گفتار محاوره‌ای و پیکره‌های زبان‌آموز.

لازم است از بزرگانی که در شکل‌گیری این همایش تلاش کرده‌اند، تشکر کنم؛ نخست از رئیس انجمن زبان‌شناسی ایران، سرکار خانم دکتر بلقیس روشن، از مسئولان محترم پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، رئیس پژوهشکده زبان‌شناسی پژوهشگاه جناب آقای دکتر مصطفی عاصی، دبیر اجرایی جناب آقای فرامرز مژدکانلو و همچنین شورای اجرایی همایش آقایان محمدحسن ترابی، عباس رجب‌سلمانی و خانم‌ها زهراء براهیم‌بانکی، سلیمه زمانی، شاهد زندی راد، آذین شهریاری‌فرد، مریم محمدی، طاهره همتی، ذلیخا عظیم‌دخت که بزرگوارانه در اجرای همایش بسیار کوشیدند، از جناب آقای امیر احمدی مدیر محترم نشر نویسه‌پارسی برای همراهی‌هایشان در اطلاع‌رسانی‌های همایش و همچنین چاپ مجموعه مقالات.

در پایان شایسته است از کمیته علمی و هیأت داوران همایش صمیمانه تشکر کنم، همچنین از استادان، دانشجویان و پژوهشگران گرانقدر که با ارسال مقاله خود به غنای علمی این همایش افزودند و دستاوردهای پژوهشی خود را با علاقمندان این حوزه در میان گذاشتند صمیمانه سپاسگزاری می‌کنم.

بررسی لیست کلمات عمومی جدید^۱ (انجی اس ال) در پیکره

طراحی شده برای کتابهای پراسپکت

(کتابهای آموزش زبان انگلیسی پایه متوسطه اول در ایران)

مجید الهی شیروان^۲

پیمان نصرآبادی^۳

رضا پرهیزگار^۴

چکیده

کتابهای جدید آموزش زبان انگلیسی برای دوره اول متوسطه در ایران حدود سه سال است که با عنوان پراسپکت چاپ شده و مورد استفاده قرار می‌گیرد. علی‌رغم نیاز به بررسی این مجموعه از کتابهای درسی از منظر فraigیری کلمات، هنوز هیچ تحقیق در این مورد انجام نشده است. یک معیار برای بررسی این مجموعه منطبق‌بودن کلمات آن با لیست‌های گوناکون کلمات رایج زبان انگلیسی مبتنی بر پیکره‌ها می‌باشد. یکی از پربسامدترین لیست کلمات استخراج‌شده از پیکره‌های بزرگ زبان انگلیسی، لیست کلمات عمومی جدید (انجی اس ال)^۱ می‌باشد. هدف این تحقیق بررسی میزان تطبیق مجموعه پراسپکت با انجی اس ال است. برای انجام این کار، پیکره سه کتاب از مجموعه پراسپکت بر اساس دستورالعمل‌های روشنمند طراحی شد. سپس بسامد انجی اس ال براساس نوع و نمونه کلمات در پیکره طراحی شده با استفاده از نرم‌افزار انت‌کانک به عنوان یک ابزار رایگان تجزیه و تحلیل پیکره و همچنین نرم‌افزار رنج، مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج بررسی

^۱ NGSL, New General Service List

^۲ دکترا آموزش زبان انگلیسی، دانشگاه بجنورد، Elahimajid64@gmail.com

^۳ کارشناس ارشد آموزش زبان انگلیسی، دانشگاه بجنورد

^۴ کارشناس ارشد آموزش زبان انگلیسی، دانشگاه حکیم سبزواری

نشان داد که مجموعه پراسپکت با بسامد لغات انجی اس ال سازگار نیست. در پایان مثال‌های بیشتر و پیشنهاد برای گسترش مطالب تکمیلی مورد بحث قرار گرفت.

کلیدواژه‌ها: لیست کلمات عمومی جدید، پیکره پراسپکت، انت‌کانک^۱، رنج^۲

۱. مقدمه

پیکره به عنوان ابزاری جدید برای آموزش زبان در چند دهه اخیر نقش پررنگ‌تری را در زبان‌شناسی کاربردی ایفا کرده است. پیکره را می‌توان طبق گفته بایبر، کنارد و رپن^۳ مجموعه‌ای از متون معتبر که به طور طبیعی جمع‌آوری و به صورت الکترونیکی ذخیره شده‌اند و قابل دسترسی هستند تعریف کرد. اولین پیکره توسط براون^۴ در سال ۱۹۶۱ ایجاد شد. این پیکره شامل یک میلیون کلمه بود که به مرور زمان و پیشرفت تکنولوژی پایه‌ای برای ایجاد پیکره‌های دیگر شد، مانند کوکا^۵ که شامل ۴۵۰ میلیون کلمه است. استابر^۶ (۱۹۹۶) معتقد است که برای رسیدن به افق‌های جدید آموزش زبان باید از زبان‌شناسی پیکره‌ای کمک گرفت. زبان‌شناسی پیکره‌ای طبق تعریف روش‌شناسی زبان‌شناسی است و زبان را از طریق پیکره بررسی می‌کند. این موضوع زبان‌شناسی کاربردی اهمیت ویژه‌ای دارد.

زبان‌شناسی پیکره‌ای از نظر کاربرد در دو دسته طبقه‌بندی می‌شود. اولین طبقه‌بندی آن کاربرد مستقیم زبان‌شناسی پیکره‌ای توسط معلمان و دانش‌آموزان است که می‌توانند از آن در کلاس به منظور یادگیری بهتر زبان استفاده کنند. جائز^۷ این استفاده را دی‌دی‌ال^۱ می‌نامد. دومین طبقه‌بندی آن

^۱ AntConc

^۲ Range

^۳ Biber, Conard, Reppen,

^۴ Brown

^۵ COCA (Corpus of Contemporary American English)

^۶ Stubbs

^۷ Johns

کاربرد غیرمستقیم زبان‌شناسی پیکره‌ای توسط محققان و نویسندگان است که می‌توانند آثار یا تحقیقاتی مبتنی بر پیکره‌ها خلق کنند. توجه این مقاله بر دومین طبقه‌بندی معطوف شده، که در صدد است میزان تطابق واژگان کتاب تازه منتشرشده مقطع اول متوسطه (پراسپکت) را با واژگان ان‌جی‌اس‌ال (که در بخش بعدی آنرا بیشتر توضیح می‌دهیم) بررسی کند. همچنین در ادامه به معرفی نرم‌افزارهای استفاده شده برای مقایسه کتاب پراسپکت و ان‌جی‌اس‌ال و شیوه جمع‌آوری اطلاعات می‌پردازیم و در پایان به راه حل‌هایی برای رفع نواقص کتاب اشاره می‌کنیم.

۲. پیشینه تحقیق

همانطور که گفته شد زبان‌شناسی پیکره‌ای زبان‌شناسی روش‌شناسی است که در آن زبان را می‌توان به واسطه پیکره بررسی کرد. پیکره‌های زیادی در طول زمان ایجاد شده که فواید بیشماری هم به همراه داشته‌اند. یکی از این فواید ظهور جی‌اس‌ال^۱ است که در سال ۱۹۵۳ توسط وست^۲ ایجاد شد. جی‌اس‌ال شامل ۲۰۰۰ کلمه است که طبق گفته کاسکهاد^۳ ۸۰ درصد متون علمی را که او مطالعه کرده است پوشش می‌دهد. جی‌اس‌ال با وجود ارزشمندی اش، به دلیل استفاده از پیکره‌ای محدود برای استخراج واژه، کاملاً قابل اعتماد نیست. مشکل محدودبودن این لیست با ظهور ان‌جی‌اس‌ال^۴ برطرف شد. ان‌جی‌اس‌ال را براون و کالیگان^۵ طراحی کردند که ۹۰ درصد متن‌های جامع زبان انگلیسی را پوشش می‌دهد و از پیکره‌ای شامل ۲۷۳ میلیون کلمه تشکیل شده است. با تمام این تفاسیر محاسبه تمام کلمات یک

¹ DDL (Data Driven Learning)

² GSL (General Service List)

³ West

⁴ Coxhead

⁵ New General Service List

⁶Browne and Culligan

کتاب و بسامد آنها بسیار مشکل و زمان بر است ولی راه حلی مناسب برای این کار وجود دارد. با نرم افزارهایی می‌توان این کار را انجام داد و پیکرهای از کتابهای درسی یا هر کتابی به دست آورد. رومر^۱ (۲۰۰۶) این چنین گفته است: "کتابهای درسی خودشان می‌توانند تبدیل به پیکرهایی و با زبان انگلیسی رایج مقایسه شوند".

در این مقاله، از کتابهای پر اسپیکت پیکرهای ایجاد کردیم و کلمات آن را با کلمات ان جی اس ال، که براساس پیکرهای بزرگ و معتبر از زبان انگلیسی است، مقایسه و بررسی کنیم.

۳. بیان مسئله

بنا به گفته سینکلر^۲، پایه‌گذار استفاده از پیکره در آموزش زبان، کلمه‌ها خارج از متن معنی خاصی را نمی‌رسانند و معانی فقط در صورتی تأثیرگذار خواهند بود که کلمه مورد نظر میان زنجیره‌های از کلمات دیگر به کار رود. بر همین اساس محققان برای زبان انگلیسی پیکرهای متفاوتی را طراحی کرده‌اند. پیکره مجموعه بسیار بزرگ و طبقه‌بندی شده از جملاتی است که به طور طبیعی در هر زبان به کار می‌روند. این مجموعه غالباً بر روی رایانه‌ها ذخیره شده و با استفاده از نرم افزارهای خاص می‌توان کلمه مود نظر را در میان انبوه جملات جستجو کرد. یکی از پیکرهای بزرگ کوکا نام دارد که دسترسی به آن به صورت آنلاین می‌باشد. تصویر ۱، نتیجه جستجوی کلمه Drive را در پیکره کوکا نشان می‌دهد.

¹Romer

²Sinclair

list questions. In this case, the advocate should formulate questions mentally during the drive to the facility. Then, at the ER, one can list additional questions, and show that teachers care—and, in so doing, feed students' drive to succeed. The authors offer steps for adding or reinstating subjective standards, relying solely on objectivity seems to forsake a part of humans' drive to succeed: the empathetic side driven by emotion, will happen to other forms and areas we value if we do? Will games drive out literature? Will multimodal literacies drive out traditional print if we value if we do? Will games drive out literature? Will multimodal literacies drive out traditional print forms? Of course we must take care that textually complex characteristics: # Then she says, Your daddy and me used to drive this old road on his bike. # You did? I say. 1
Mia's past as a member of a loving, musically gifted family taking a drive to visit friends. From the opening pages, Mia navigates between their development should # 1. utilize well-defined language of effective classroom learning and teaching to drive the professional development (see Figure 9), and a video of his comic sprites. # Gerard's drive to show evidence of his skills and expertise in creating comics, and his desire

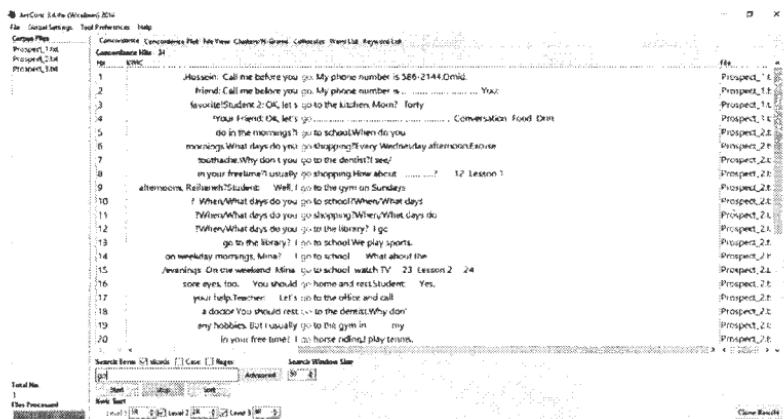
تصویر ۱. نتایج جستجوی کلمه Drive در پیکره کوکا

همانطور که در تصویر ۱ مشخص است، تعریف و بررسی کلمه *Drive* در بافت‌های مختلف اطلاعات بیشتری را در مقایسه با زمانی که این کلمه به تنهایی و جدا از بافت به کار رفته باشد در اختیار قرار می‌دهد؛ بنابراین طبیعی است که معنی تحت الفظی آن (رانندگی کردن) برای آموزش این کلمه روش مناسبی نیست.

پیکره کتاب‌های پراسپکت را ما بر همین اساس ساخته‌ایم. این پیکره شامل تمامی کلمات و جملاتی است که در مجموعه سه جلدی کتاب‌های پراسپکت استفاده شده‌اند. این پیکره با انجام ویرایش‌های فراوان روی فایل پی‌دی‌اف این کتاب‌ها و تبدیل آن‌ها به فایل با پسوند docx ساخته شده است. با استفاده از نرم‌افزارهای خاص می‌توان از این پیکره استفاده کرد و اطلاعات ارزشمندی را استخراج نمود. به عنوان مثال می‌توان کلمه‌ای را جستجو کرد و دید این کلمه در کدامیک از قسمت‌ها و در کدام بافت‌ها در کتاب به کار رفته است.

یکی از نرم‌افزارهایی که امکان جستجو در پیکره را فراهم می‌آورد، انتکانک نام دارد. این نرم‌افزار توسط انتونی¹ طراحی شده و یکی از بهترین نرم‌افزارها برای استفاده از پیکره و جستجوی کلمات در آنها می‌باشد. در تصویر ۲ ما با استفاده از این نرم‌افزار کلمه Go را در پیکره کتاب‌های پراسپکت جستجو کرده‌ایم:

¹ Anthony

تصویر ۲. نرم افزار انت کانک: نتایج جستجوی کلمه Go در پیکره کتابهای پر اسپیکت

همانطور که مشاهده می شود این نرم افزار تمامی بافت هایی که کلمه Go در کتاب های پر اسپیکت به کار رفته است را نشان داده است. به این طریق می توان تمامی استفاده های این کلمه را به روش های مختلف آموزش داد. نرم افزار دیگری که در استفاده از پیکره به کار می رود نرم افزار رنج می باشد. این نرم افزار توسط نیشن^۱ طراحی شده است و با استفاده از آن می توان بسامد و تعداد دفعاتی که هر کلمه در یک پیکره به کار رفته را مشاهده کرد.

استفاده از این نرم افزار به این شکل است که پیکره ساخته شده با پسوند TXT را به عنوان فایل ورودی به این نرم افزار می دهیم و سپس فایل خروجی را که آن هم یک فایل TXT است و شامل تک تک کلمات و بسامد هر کلمه در هر کتاب است را دریافت می کنیم. تصویر ۳، نمونه ای از این جستجو است.

Types Found In Base List One

TYPE	RANGE	FREQ	F1	F2	F3
A	3	3754	1086	2006	662
ABILITIES	1	12	0	12	0
ABILITY	1	1	0	1	0
ABOUT	3	162	34	75	53
ACCOUNT	1	2	0	0	2
ACTIVITIES	2	18	0	16	2
ACTUALLY	2	5	0	2	3
ADD	1	1	0	1	0
ADDRESS	2	23	21	0	2
AFTER	1	1	0	0	1
AGAIN	3	5	3	1	1

تصویر ۳. لیست تعدادی از کلمات به کاررفته در کتابهای پراسپکت به همراه بسامد کلمات استخراج شده با استفاده از نرم افزار رنج

با استفاده از این نتایج به عنوان مثال می بینیم که کلمه Abilities در کتابهای پراسپکت ۱۲ بار تکرار شده است. قابل ذکر است که این نتایج به طور کامل با نرم افزار قبلی یعنی انتکانک همخوانی دارد. یعنی اگر کلمه یادشده را در نرم افزار انتکانک جستجو کنیم، ۱۲ بار تکرار این کلمه را می توانیم به همراه بافتهای آن مشاهده نماییم.

The screenshot shows the AmCat 3.4.0 Windows 2014 software interface. The main window displays a list of words from a corpus, with 'abilities' highlighted. To the right, there is a detailed view of the word 'abilities' including its definition, sample sentences, and various statistics. Below this, a table lists 'Practices' (1) through (12), each with a corresponding sentence example. At the bottom, there is a search bar and a navigation bar with buttons for 'Search', 'Reset', and 'Clear Faculty'.

Practice	Sentence
1	I'd like to talk about my health problems. What's your drawing?
2	The students talking about their abilities. Wow! Your drawing is great!
3	Practise 1. I'm talking about abilities. Practise 2. I'm talking about abilities.
4	Practise 3. I'm talking about abilities. Who can work with me?
5	Practise 4. I'm talking about abilities. Who can help me?
6	Practise 5. I'm talking about abilities. Who can help me?
7	Practise 6. I'm talking about abilities. Who can help me?
8	Practise 7. I'm talking about abilities. Who can help me?
9	Practise 8. I'm talking about abilities. Who can help me?
10	Practise 9. I'm talking about abilities. Who can help me?
11	Practise 10. I'm talking about abilities. Who can help me?
12	Practise 11. I'm talking about abilities. Who can help me?

تصویر ۴. نتایج جستجو کلمه Abilities در پیکره پراسپکت با استفاده از نرم افزار انتکانک

شمارش تعداد جملات بالا نشان می‌دهد که کلمه Abilities دوازده بار در کتاب پر اسپکت دو به کار رفته است. همانطور که در بالا گفته شد لیست ان جی اس ال، لیستی بسیار حائز اهمیت از کلماتی است که بیشترین بسامد را در زبان انگلیسی دارند. این لیست کلمات را بر اساس بسامد آن‌ها طبقه‌بندی کرده است. بنابراین بهتر است کتاب‌های طراحی شده برای آموزش زبان بر طبق این لیست باشند به این طریق که بسامد کلماتی که در این کتاب‌ها به کار می‌روند با بسامد همان کلمات در لیست ان جی اس ال همخوانی داشته باشند. به عنوان مثال اگر کلمه‌ای در لیست ان جی اس ال در تعداد دفعات تکرار (بسامد) رتبه اول را به خود اختصاص داده است، به این معنی است که آن کلمه در کتاب‌های آموزش زبان نیز باید بیشترین بسامد را داشته باشد و همچنین کلمات دیگر هم در بسامد و رتبه با این لیست همخوانی داشته باشند. در این صورت آن کتاب موفقیت خیلی بیشتری در آموزش زبان را خواهد داشت و کمک بیشتری به دانش آموزان خواهد کرد.

به همین منظور با استفاده از پیکره پر اسپکت و نرم‌افزار رنج، که بسامد کلمات را به نمایش می‌گذارد، بسامد تمامی کلمات به کاررفته در این کتاب‌ها را استخراج و با لیست ان جی اس ال مقایسه کرده‌ایم.

۴. تحلیل داده‌ها

در ادامه بسامد چند کلمه را در کتاب‌های پر اسپکت و بسامد همان کلمه‌ها را در لیست ان جی اس ال بررسی خواهیم کرد.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1 A	3	3754	662	2006	1086	1	27872	6	
2 THE	3	504	211	175	118	1	60910	1	
3 YOU	3	383	125	144	114	2	30789	3	
4 AND	3	379	128	138	113	3	12810	10	
5 S	3	316	80	93	143	4	29272	5	
6 TO	3	282	122	81	79	5			
7 IS	3	266	95	89	82	6	2967	34	
8 YOUR	3	247	75	46	126	7			
9 LESSON	3	207	98	61	48	8			
10 ABOUT	3	162	53	75	34	9	71	1243	
11 CAN	3	158	43	73	42	10			
12 I	3	148	69	66	13	11	2890	41	
13 MY	3	147	35	27	85	12	6820	17	
14 IN	3	146	43	70	33	13			
15 WHAT	3	136	50	52	34	14	21142	7	
16 DO	3	128	56	61	11	15	2204	48	
17 ARE	3	123	46	52	25	16	6802	20	
18 STUDENT	3	115	6	70	39	17			
19 TEACHER	3	113	17	54	42	18	391	244	
20 HE	3	107	80	19	8	19	199	514	
21 IT	3	102	52	43	7	20	11017	11	
22 ASK	3	88	29	37	22	21	13772	10	
23 OF	3	87	40	35	12	22	675	137	

تصویر ۵. لیست تعدادی از کلمات به کار رفته در کتابهای پراسپکت و لیست ان جی اس ال به همراه بسامد و رتبه کلمات در تعداد دفعات تکرار

در این مثال ستون A تعدادی از کلمات به کار رفته در کتابهای پراسپکت می باشد. ستون B نشان دهنده این است که کلمه مورد نظر در کدام کتابها به کار رفته است. به عنوان مثال عدد ۳ نشان دهنده این است که کلمه مورد نظر در هر سه کتاب وجود دارد. ستون C تعداد کل دفعات تکرار هر کلمه در هر سه کتاب یعنی رتبه هر کلمه را با توجه به بسامد آن نشان می دهد. ستون D بسامد کلمه مورد نظر را تنها در کتاب پراسپکت ۱ نشان می دهد. ستون E بسامد کلمه مورد نظر را تنها در کتاب پراسپکت ۲ نشان می دهد. ستون F بسامد کلمه مورد نظر را تنها در کتاب پراسپکت ۳ نشان می دهد. ستون G رتبه هر کلمه را با توجه به بسامد آن در کتابهای پراسپکت نشان می دهد. ستون H بسامد همان کلمه را در لیست ان جی اس ال نشان می دهد و ستون I رتبه همان کلمه در بسامد ولی در لیست ان جی اس ال را نشان می دهد.

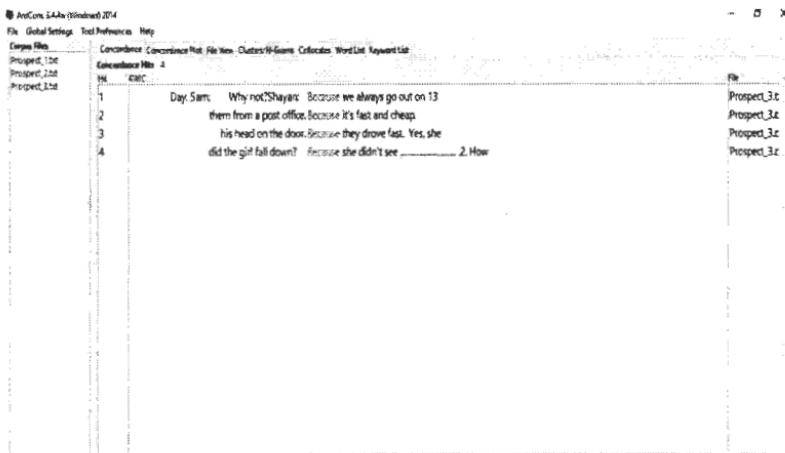
به مثال زیر توجه کنید:

کلمه And در کتاب‌های پراسپکت ۳۷۹ بار تکرار شده است. بسامد این کلمه ۱۲۸ بار فقط در کتاب پراسپکت ۱ می‌باشد. همان کلمه در کتاب پراسپکت ۱۱۳، ۲، ۱۳۸ بار تکرار شده و همچنین بسامد آن در کتاب پراسپکت ۳ می‌باشد. با توجه به ستون G این کلمه رتبه سوم را در بسامد در کتاب‌های پراسپکت به خود اختصاص داده است و این در حالی است که رتبه آن کلمه در بسامد در لیست ان جی اس ال ۱۰ می‌باشد. این نشان می‌دهد که بسامد کلمه And در کتاب‌های پراسپکت تا حدودی با بسامد همان کلمه در لیست ان جی اس ال همخوانی دارد. حال به کلمه About توجه کنید.

A	B	C	D	E	F	G	H	I
1 A	3	3754	662	2006	1086		N GSL	
2 THE	3	504	211	175	118	1	27872	6
3 YOU	3	383	125	144	114	2	60910	1
4 AND	3	379	128	138	113	3	12810	10
5 S	3	316	80	93	143	4	30789	3
6 TO	3	282	122	81	79	5		
7 IS	3	266	95	89	82	6	29272	5
8 YOUR	3	247	75	46	125	7		
9 LESSON	3	207	98	61	48	8		
10 ABOUT	3	162	53	75	34	9	71	1243
11 CAN	3	158	43	73	42	10	2967	34
12 I	3	148	69	66	13	11	2890	41
13 MY	3	147	35	27	85	12	6820	17
14 IN	3	146	43	70	33	13		
15 WHAT	3	136	50	52	34	14	21142	7
16 DO	3	128	56	61	11	15	2204	48
17 ARE	3	123	46	52	25	16	6802	20
18 STUDENT	3	115	6	70	39	17		
19 TEACHER	3	113	17	54	42	18	391	244
20 HE	3	107	80	19	8	19	199	514
21 IT	3	102	52	43	7	20	11017	11
22 ASK	3	88	29	37	22	21	13772	10
23 OF	3	87	40	35	12	22	675	137

تصویر ۶. لیست تعدادی از کلمات به کاررفته در کتاب‌های پراسپکت و لیست ان جی اس ال به همراه بسامد و رتبه کلمات در تعداد دفعات تکرار

با توجه به توضیحات بالا، این کلمه در بسامد رتبه نهم را در کتاب‌های پراسپکت به خود اختصاص داده است و این در حالی است که همین کلمه در لیست ان جی اس ال رتبه ۱۲۴۳ را داراست! حال به کلمه Because توجه کنید.

تصویر ۷: نتایج جستجو کلمه because در پیکره کتاب‌های پراسپکت با استفاده از نرم افزار انت کانک

همان‌طور که مشاهده می‌شود این کلمه تنها ۴ بار و فقط در کتاب پراسپکت ۳ به کار رفته است و رتبه ۴۸۳ را در میان کلمات این سه کتاب داراست و این در حالی است که همین کلمه در لیست ان جی اس ال رتبه ۶۲ را به خود اختصاص داده که نشان دهنده نیاز به تکرار بیشتر کلمه Because در کتاب‌های پراسپکت می‌باشد.

وجود چنین ناهمخوانی‌هایی در بسامد کلمات (هنگام مقایسه کتاب‌های پراسپکت با لیست ان جی اس ال)، نشان دهنده نیاز به انجام تغییرات در بسامد کلمات در کتاب‌های پراسپکت برای کارایی بیشتر این کتاب‌ها و بهبود آموزش زبان می‌باشد.

۵. نتیجه‌گیری

با توجه به آنچه گفته شد، اینگونه به نظر می‌رسد که استفاده از پیکره در زبان و زبان‌آموزی افق‌های جدیدی را برای نه تنها مؤلفین کتاب‌های درسی بلکه معلمان و حتی دانش‌آموزان می‌گشاید. آموزش زبان با استفاده از پیکره در کشور ما تاکنون نقش بسیار کمنگی را داشته اما با توجه به محتوای این مقاله اینگونه می‌توان دریافت که ترویج استفاده از پیکره و تشویق مؤلفین، معلمان و دانش‌آموزان به بهره‌گیری از خصوصیات ارزشمند پیکره، می‌تواند آموزش زبان را در کشور بهبود بخشدیده و نتایج درخشنانی را بر جای گذارد.

منابع

- Anthony, L. (2011). AntConc (Version 3.2. 2) [Computer Software]. Tokyo, Japan: Waseda University.
- Biber, D., Conrad, S., & Reppen, R. (1998). *Corpus linguistics: Investigating language structure and use*. Cambridge University Press.
- Browne, C., Culligan, B., & Phillips, J. (2013). *The new general service list*. Cambridge: Cambridge University Press
- Coxhead, A. (2000). A new academic word list. *TESOL quarterly*, 34(2), 213-238.
- Johns, T. (2002). Data-driven learning: The perpetual challenge. *Language and Computers*, 42(1), 107-117.
- Johns, T.F. (1991). From printout to handout: Grammar and vocabulary teaching in the context of data-driven learning. In T.F. Johns and P. King (Eds.), *Classroom concordancing* (pp. 27-45). Birmingham: ELR.

- Nation, P. (2002). *Range and Frequency: Programs for Windows based PCs*. Wellington: Victoria University of Wellington
- Römer, U. (2006). Where the computer meets language, literature, and pedagogy: Corpus analysis in English Studies. *How Globalization Affects the Teaching of English: Studying Culture through Texts*, 81-109.
- Sinclair, John. *Corpus, concordance, collocation*. Oxford University Press, 1991.
- Stubbs, M. (1996). *Text and corpus analysis: Computer-assisted studies of language and culture*. Oxford: Blackwell.
- West, M., & West, M. P. (Eds.). (1953). *a general service list of English words: with semantic frequencies and a supplementary word-list for the writing of popular science and technology*. Addison-Wesley Longman Limited.